

Sten Nordlund i en granungskog. Foto: Mats Hannerz

I detta nummer

- **Kottegranen hjälper forskarna**
- **Sådd contorta – nästan som ett annat trädslag!**
- **Guldregn över förnygringsforskningen**
- **Lyckad förnygring – tema för Plantans Dag 2006**

Stor blir större snabbare

Täckrotsplantor är sprinters. De första åren har de en överlägsen höjdtillväxt, men redan efter några år växer stora barrots- och pluggplantor betydligt bättre. Det visar i alla fall de försök som Skogforsk gjort tillsammans med Svenska Skogsplantor.

Den nya planttypen pluggplantor, som saluförs under namnen TePlus och Pluggplus, har tagit stora marknadsandelar i södra Sverige. För att se hur den nya planttypen klarar sig anlades år 2000 ett försök i Hjältabo söder om Jönköping. Försöket planterades med tre olika sorters granplantor: täckrot, barrot och TePlus-plantor. För varje sort ingick tre storlekar.

Försöket, som från början bestod av 75 plantor per försöksled har inventerats upprepade gånger till hösten 2005, då det var sex år gammalt.

Överlevnaden var hög, över 80 procent för de plantor som var permetrinbehandlade och planterade i mark-

beredda harvspår. För plantor utan permetrinbehandling var överlevnaden i genomsnitt mindre än 40 procent.

Stora plantor vinner med tiden

De första åren hade täckrotsplantorna den bästa höjdtillväxten av alla för-

En stor TePlus-planta. Planttypen har startat sin odling som täckrotsplanta, sedan omskolats till friland där den odlats vidare som "barrotsplanta".
Foto: Svenska Skogsplantor

söksled (se figur 1 nedan). Därefter sjönk tillväxten jämfört med de andra planttyperna. För barrotsplantorna var det tvärtom. De stora barrotsplantorna hade den sämsta tillväxten det första året men har sedan gått upp i topp tillsammans med stora pluggplantor. Efter sex år hade de stora plantorna nått över 1,3 meter, den höjd när en plantering övergår till en ungskog (se figur 2).

Kostnader och prestationer

Ett parallellförsök som anlades tre år tidigare i det närbelägna Bottnaryd har gett ungefär samma resultat och slutsatser som Hjältaboförsöket. I Bottnaryd mättes också planteringstiden, och den var cirka 30 procent kortare för täckrotsplantorna än för de stora planttyperna. Vid anläggningen gjordes täckrotsplanteringen med rör medan både barrots- och pluggplantorna planterades med hink och hacka.

I tabellen nedan framgår att små täckrotsplantor är det billigaste alternativet och stora pluggplantor det dyraste.

I praktiken kan skillnaderna vara ännu större. Man brukar räkna en prestation på ungefär 800 plantor per dagsverke för barrots- och pluggplantor medan man åtminstone med små täckrotsplantor kan nå upp till 1 600 plantor per dagsverke.

Slutsats

Försöket visar att stora plantor är bäst för den markägare som snabbt vill få en ny växtlig ungskog efter slutavverkningen. Samtidigt är de dyrare att köpa in och dyrare att plantera.

För den skogsägare som inte vill lägga så mycket pengar på förnyringen är stora täckrotsplantor ett alternativ. De har en fullt acceptabel överlevnad, förutsatt att de behandlats mot snytbagge, men de kommer några år efter i utvecklingen.

Som vanligt i skogen finns inget som absolut rätt eller fel – allt beror på ägarens förväntningar och framtidsbedömningar.

Fortsättning följer...

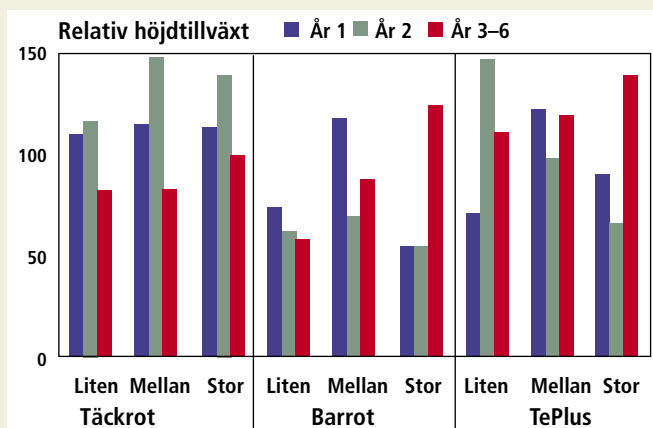
Vid senaste inventeringen gjordes en bedömning av stabiliteten hos plantorna. Slutsatserna kommer att presenteras i ett kommande Resultat från Skogforsk.

Kontakt: Sten Nordlund, Skogforsk
sten.nordlund@skogforsk.se

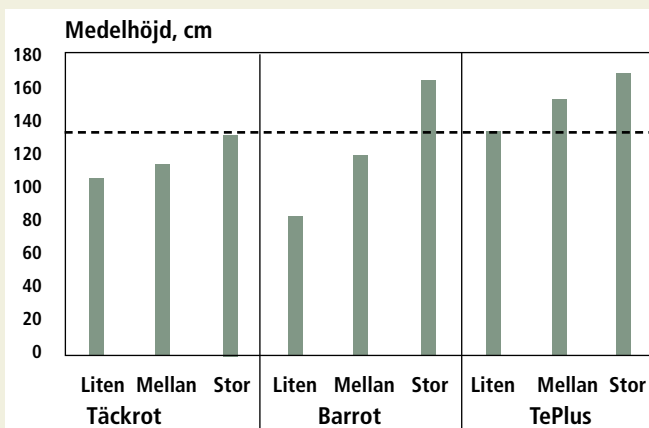
Läs mer: Sten Nordlund, 2006. Planteringsförsök – jämförelse av olika planttyper med avseende på tillväxt och stabilitet efter nio vegetationsperioder. Skogforsk, Arbetsrapport nr 610.

Sten Nordlund, 2006. Planteringsförsök - En studie av fyra planttyper i olika storlekar med avseende på överlevnad och tillväxt efter sex vegetationsperioder. Skogforsk, Arbetsrapport nr 611.

Försöken har anlagts och utvärderats i samarbete med Svenska Skogsplantor, som också givit ekonomiskt stöd till arbetet.

Figur 1. Relativ höjdtillväxt år 1–6 efter planteringen. Procent jämfört med genomsnittet för alla planttyper samma år.

Figur 2. Medelhöjd sex år efter planteringen i Hjältabo. Den streckade linjen visar gränsen för ungskog.

Om plantorna

	Ålder, år	Höjd, cm
Täckrot (Svepot 110)		
Liten	2/3	16
Mellan	1	21
Stor	1,5	26
Barrot		
Liten	3	17–35
Mellan	3	20–40
Stor	4	25–50
TePlus		
Liten	2	15–30
Mellan	2	20–40
Stor	3	25–50

Alla plantor var av proveniens Vitebsk

Kostnad, kronor per hektar vid plantering med olika planttyper

Planttyp	Plantering	Plantor	Insekticider	Marberedning	Totalt
Täckrotsplanta, liten	1 778	5 375	625	1 500	9 278
Täckrotsplanta, stor	1 778	6 875	625	1 500	10 778
TePlusplanta, liten	2 222	6 500	1 150	1 500	11 372
TePlusplanta, stor	2 578	7 000	1 150	1 500	12 228
Barrotsplanta, liten	2 489	5 750	1 150	1 500	10 889
Barrotsplanta, stor	2 756	6 250	1 150	1 500	11 656

Kalkylen baseras på uppmätt prestation i försöket i Bottnaryd.

Övriga kalkylförutsättningar: 2 500 plantor/hektar, dagsverkskostnad för plantörer 1 240 kr, 6 timmars effektiv plantering/dag, aktuella plantpriser från leverantörer.

”Kottegranen” hjälper forskarna att förstå blomningens hemlighet

En gran täckt med kottar kan ge forskarna ett verktyg till bättre fröproduktion och effektivare skogs-trädsförädling. Det hoppas i alla fall Curt Almqvist. Curt forskar om skogs-trädens frösättning på Skogforsk.

Det handlar om en variant av vår vanliga gran – en mutant – som får mängder med blomanlag i stället för vanliga barranlag i skottspetsarna. Varianten upptäcktes utanför Uppsala i slutet av 1800-talet och fick namnet *Picea abies 'Acrocona'*. Kottegranen, som den också kallas, har sedan spridits till trädgårdar över Europa.

– Acrocona-granen är unik på många sätt, berättar Curt Almqvist. Eftersom den får blommor i de flesta skottspetsar växer den dåligt och får ett ”tufsigt” utseende. Fröförökade avkommor från granen blommar mycket tidigt, redan vid 4–5 år enligt tyska uppgifter. I normala fall blommar granen rikligt först vid 20–25 år.

– Dessutom är den mycket lätt att sticklingföröka, trots att klonen är långt över 100 år gammal. Annars brukar förmågan till rotbildning hos stickling-

ar minska snabbt med åldern. Curt och hans kollegor på Skogforsk och SLU tänker nu använda Acroconagranen för att lära sig mer om granens blomning. Varför blommor den så rikligt? Vilka gener är det som styr och vilka hormoner är inblandade? Forskarna hoppas också att kottegranen ska kunna ge skjuts åt andra granars frösättning.

– En idé är att ympa kvistar av andra granar på kottegranen, säger Curt. Då skulle man kunna få dem att blomma mera och tidigare. Den här idén, som kallas toppympning, har vi provat med framgång på tall. Om ympen sätts på en grundstam som har nått den ålder när den normalt blommor så kan ympen också förmås att blomma tidigare. I normala fall sätts annars ympar på unga grundstammar.

Kontakt: Curt Almqvist, Skogforsk
curt.almqvist@skogforsk.se

Curt Almqvist studerar en av kottegranens nyutsprungna blommor. Foto: Gunnar Jansson

Kottegranen, *Picea abies 'Acrocona'*, är en variant av vår vanliga gran som får blommor i grenspetsarna i stället för skott. Kottegranen, som säljs i trädgårdsplantskolor, kan hjälpa forskarna att förstå hur blomningen styrs. Foto: M Fladung

Sådd kan ge contortatalen en ny vår – men tänk på frökvaliteten

Foto: Ulfstand Wennström

Det går utmärkt att så contortatall, men för att sådden ska lyckas är det viktigt att fröna har god kvalitet. Det lönar sig att vitalisera contortafröet före sådd, även om man har frö av bra kvalitet. Effekten av vitalisering tycks vara större än för vanlig tall, visar en Skogforskstudie.

Stor effekt av vitalisering och IDS

I ett såddförsök i Västerbottens inland ökade contortatallens plantbildning från 33 till 49 procent när sådden gjordes med vitaliserat frö. Den positiva effekten av vitalisering var större för contortatall än för den vanliga ”svenska” tall, som också ingick i försöket.

Effekten av vitaliseringen var oberoende av frökvalitet, d.v.s. det lönade sig att behandla alla fröpartier, även sådana med hög kvalitet från början.

Den främsta effekten av vitalisering är att fröna gro snabbare. För gran och tall är effekten av vitalisering störst vid groningen i låga temperaturer och vi tror att så även är fallet för contorta (det finns försök på gång som ska ge svar på den frågan). Stor effekt vid låg temperatur kan vara förklaringen till att vi fått positiva effekter av vitalisering av högkvalitativt frö.

I försöket ingick ett led där fröet dessutom hade IDS-behandlats, d.v.s. delats upp i olika kvalitetsfraktioner. IDS-behandlingen ökade plantbildningen med ytterligare fyra procentenheter för contortatall.

De sämsta fröna gro senare

Diagrammet visar plantbildningen efter första sommaren. Contortatallens frön kan ibland gro året efter, och troligen

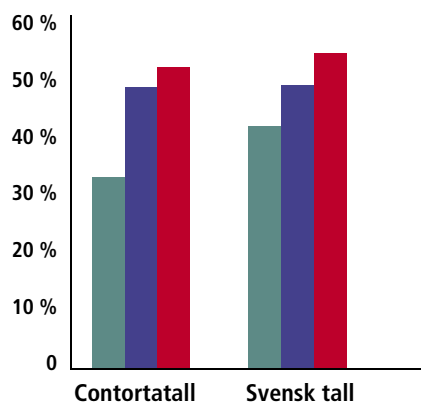
är det fler av de obehandlade fröna som kommer att eftergro. Frön som eftergro är dock oftast de svagaste och sämst utvecklade. Förutom att de redan vid groningen ligger ett år efter har de sämre tillväxt och överlevnad än de frön som gro första året. Därför tillför de sällan något till beståndet.

Hög kvalitet hos svenskt plantagefrö

Försöket visar också att plantagefrö och beståndsfrö av contortatall insamlat i Sverige har en hög kvalitet jämfört med beståndsfrö insamlat i Kanada. Det beror bland annat på att vi bara samlar färska kottar i Sverige. På contortatall kan flera årgångar av kottar sitta kvar i kronan, och frö från äldre kottar har ofta betydligt lägre grobarhet. Om man IDS-behandlar kanadensiska fröpartier blir de dock lika bra som de svenska.

■ Obehandlat
■ Vitaliserat
■ IDS-behandlat – bästa fraktion

Plantbildning i fält

Om vitalisering

Vid vitalisering av contorta lagras fröna i ca 20 dagar i +5°C med fri tillgång på vatten. Metoden kallas även kall-våt behandling.

OM IDS

IDS-behandling bygger på erfarenheten att levande frön med hela cellmembran torkar långsammare än frön med trasiga cellmembran.

En IDS-behandling startar med en vitalisering. Därefter lägg fröna i en balja med vatten. När de tagit upp så mycket vatten så de sjunkit till botten tas de upp och får torka. Därefter sorterar fröna i vatten.

(läs mer i PLANTaktuellt nr 2, 2004)

Kontakt: Ulfstand Wennström, Skogforsk
ulfstand.wennstrom@skogforsk.se

Studien genomfördes med stöd från KSLA (Gunnar och Birgitta Nordins fond) och med SCA som markvärd.

– Sådd contortatall – ett helt annat trädslag

PLANTaktuellt har pratat med Ulfstend Wennström, som arbetar på Skogsforsks forskningsstation i Sävar med fröbehandling och såddforskning:

Foto: Johan Westin

Varför ska vi så contortatall?

– Den sådda contortatallen är som ett helt annat trädslag än den planterade. Det har ju varit en del bekymmer med instabila rotsystem och krökta

stammar hos planterad contortatall. Problemen är mindre idag än tidigare, eftersom vi har bättre odlingssystem, dessutom planterar vi inte contorta på täta jordar. Men det är ett faktum att contorta växer snabbare än tall i plantskolan, och att rötterna därför snabbare växer ur sin behållare. Om man

däremot sår contortatall får den ett naturligt förgrenat rotsystem och raka stammar, det visar en del studier, bl.a. ett examensarbete vid SLU av Göran Rune och Mikael Mattson.

– I en såddrugge får man dessutom en trängselverkan så att kvistarna blir klenare. I de sådda bestånd jag har sett har kronan genom denna trängselverkan tidigt lyfts upp och de kraftiga ”vargtendenserna” är borta, de liknar inte alls den contorta man är van att se. Träden är raka och finkvistiga och borde bli utmärkta sågstockar.

Finns det frö?

– I dag har vi ett överskott av contortaför, eftersom vi planterar mycket mindre contortatall än vad vi tidigare planerade för. Det finns 140 hektar fröplantager och om snittproduktionen är fem kilo frö per hektar kan varje hektar ge 1 miljoner frö per år, totalt alltså 140 miljoner förädlade frön. Även om räkneövningen inte skulle

stämma helt så är det tydligt att det frö som finns räcker långt längre än till de cirka 10 miljoner contortatallar som nu planteras per år.

– Det finns dessutom många bra svenska contortabestånd som man kan samla frön i. Problemet med oförädlad bakgrundspollen är ju mindre än hos svensk tall i Sverige. Om vi samlar frö från bestånd och plantager kan vi också minska importen från Kanada, där fröet har blivit dyrare.

Vad säger lagen?

– Det är samma restriktioner för sådd som vid plantering. Trädslaget får inte användas söder om 60:e breddgraden (59°30' i Dalarna och Värmland), och inte över en viss höjd över havet. Den ska heller inte användas på alltför bördig mark eller nära naturreservat eller nationalparker. Dessutom säger lagen att maximalt 14.000 ha får planteras med contorta per år i Sverige, men dit är det ju långt idag.

Kurs- och konferensnytt

Nordisk konferens: Kreativitet i morgondagens föryngringar

Nordiska Skogsbrukets Frö- och Plantråd bjuder in till sin årliga konferens, som hålls på Jylland i Danmark den 6–7 september 2006.

Konferensen vänder sig till alla som är intresserade av frö, plantor och föryngring av skogen.

Inomhusföreläsningar varvas med exkursioner. På programmet står bl.a:

- Kreativitet och innovation – hur kommer det in i föryngringsarbetet?
- En ny marknad för skogsvård – allt mer beslut fattas av markägare och entrepre-

nörer. Hur möter myndigheterna de nya utmaningarna?

- Koll på ursprunget? – nya regler för härkomstkontroll
- Förädling ger bättre material för pyntegrönt
- Hur hanterar vi ett varmare klimat?

På exkursionerna visas föryngringar, läplanteringar, lövplantor och en plantskola.

Programmet kan laddas ner från www.nordgen.org/nsfp

Anmälan och mer information kan man få via e-post till planteavsstationen@sns.dk

Plantans Dag 2006: Lyckad föryngring!

24–25 oktober, Ljungbyhed

Plantans Dag är träffpunkten för praktiker, forskare, lärare och myndighetsföreträdare inom plant- och föryngringsområdet. Här får du chansen att diskutera problem och möjligheter med kollegor och experter. Föredrag och demonstrationer ger dig det senaste från praktik och forskning.

Årets tema är föryngring och vi kommer att söka oss utanför plantskolegrindarna och ut på hygget.

Ur programmet:

- Satsa på rätt planttyp
- Planteringsteknik den nya flaskhalsen för god ungskogskvalitet?
- Hur kan vi utveckla markberedningen?
- Lyckad föryngring med hjälp av webben
- Rapporter från pågående forskningsprojekt

Plantans Dag arrangeras av Skogforsk med Svenska Skogsplantor AB som värdforetag. Vi håller till i Ljungbyhed, Skåne.

Mer information på www.skogforsk.se

Kontakt:
Lars-Göran Sundblad, Skogforsk.
Tel: 090-203 33 69
lars-goran.sundblad@skogforsk.se

Guldregn!

24 miljoner till forskning för bättre föryngringar

Skogsnäringen och det statliga forskningsrådet Formas har tillsammans delat ut 24 miljoner kronor i en satsning på "framtidinriktad forskning och utveckling inom föryngringsområdet". Totalt kom det in 42 ansökningar, varav nio projekt nu har fått pengar.

Beståndsetablering och ungskogsutveckling

Beviljat anslag: 1,2 miljoner kronor

Projektledare: Kenneth Nyström, SLU

Under beståndsetableringen läggs grunden till den framtida skogen. Om vi kan beskriva hur trädindivider etableras och växer under olika förutsättningar kan vi också göra prognoser för skogens utveckling. I dagens planeringssystem använder vi ungskogsmodeller som bygger på den skog som anlades på 1950–70-talen. Eftersom 2000-talets föryngringsmetoder skiljer sig betydligt från dåtidens behövs nya prognoshjälpmedel. Projektet ska:

1. Utvärdera dagens föryngringsmetoder
2. Utveckla nya modeller för höjdfördelning bland träd beroende på ståndort, föryngringsmetod och tid sedan åtgärd
3. Ta fram nya tillväxtfunktioner för ungskog som även tar hänsyn till om genetiskt förädlad material används

Förökning av tall via somatiska embryon

Beviljat anslag: 2,83 miljoner kronor

Projektledare: Sara von Arnold, SLU

Med somatisk embryogenes kan man skapa ett stort antal plantor från ett enda frö.

Somatisk embryogenes fungerar för gran men är svårare att använda för tall. Med somatisk embryogenes skulle elitindivider av tallar kunna förökas upp i stor skala och användas vid plantering. I projektet ska forskarna lära sig förstå de grundläggande mekanismer som reglerar somatisk embryogenes hos tall. Idag fungerar metoden bara på några få kloner (individer), och bara om de somatiska embryona framställs från omogna frön. Målet är att somatisk embryogenes ska bli en praktiskt fungerande förökningsmetod för tall.

Miniplantor och integrerad snytbaggkontroll

Beviljat anslag: 3,3 miljoner kronor

Projektledare: Bo Långström, SLU

Försök har visat att plantering av 8–12 veckor gamla miniplantor drabbas mindre av snytbaggskador än normalstora plantor. Orsaken är okänd men det finns tecken på att den lilla plantan avger andra dofter. Projektet drivs gemensamt av SLU, KTH och Högskolan Dalarna och ska studera:

1. orsakerna till miniplantor får mindre angrepp samt vid vilket utvecklingsstadium en planta blir begärlig för snytbaggen
2. hur man kan anpassa planteringstidpunkten av miniplantor till snytbaggförekomsten på hygget.

Plantors doft- och smakämnen kommer att analyseras på plantor av olika åldrar och storlekar från plantskola och fält. Snytbaggars ätbeteende ska samtidigt studeras i både laboratorie- och fältmiljö.

Nitratutlakning efter slutavverkning och markberedning

Beviljat anslag: 1,5 miljoner kronor

Projektledare: Lars Högbom och Eva Ring, Skogforsk

Trots att den årliga slutavverkningen är ungefär 200.000 hektar och markberedningen ungefär 160.000 hektar finns ganska få studier av effekterna på mark och vatten. Det saknas framför allt kunskap för norra Sverige. Tvärtomot gängse uppfattning finns ny forskning som visar att markberedning ibland kan minska nitratutlakningen. I projektet ska forskarna testa om dessa resultat bara gäller på en lokal eller om det är ett mer generellt fenomen. Projektet ska också ta fram ett instrument för att kunna bedöma miljöpåverkan av slutavverkning och markberedning.

Stråkröjningens biologi, teknik och ekonomi

Beviljat anslag: 3,2 miljoner kronor

Projektledare: Magnus Thor, Skogforsk och Anders Karlsson, SLU

Stråkröjning kallas en ny metod där en röjningsmaskin tar sig fram genom ungskogen i stråk på drygt ca två meters bredd, vilket är det normala avståndet mellan träden efter en röjning. I stråken avverkas alla träd. Mellan stråken lämnas en 5–8 meter bred zon där man röjer med vanlig röjsåg.

Preliminära resultat visar att metoden är 30–60 procent snabbare och 10–40 procent billigare än traditionell röjning med röjsåg. Det här beror på att maskinen arbetar mycket effektivt i stråken, men också på att arbetet med röjsåg i mellanzonen går mycket snabbare då man har stråken att hålla sig till.

Men stråkröjningen behöver studeras ytterligare innan metoden tas i bruk i stor skala. Projektet kommer att visa stråkröjningens inverkan på trädens tillväxt och virkeskvalitet samt röjningsprestation både med röjsåg och med maskin.

Utveckling av inversmarkberedning

Beviljat anslag: 3,3 miljoner kronor

Projektledare: Lars-Göran Sundblad, Skogforsk och Göran Örlander, Växjö universitet

Markberedning behövs oftast för att få ett lyckat resultat vid skogsplantering. Inversmarkberedning är den metod som i de flesta fall visat sig gynna plantornas etablering på hygget allra bäst. Inversmarkberedning innebär att en del av jordprofilen lyfts upp, vänds upp och ner och sedan läggs tillbaka i den grop som bildats.

Projektet ska utvärdera två nya storskaliga maskinkoncept. Det kommer att lägga grunden för praktisk kommersiell inversmarkberedning, som i sin tur kan leda till bättre förnyingsresultat, mindre negativa miljöeffekter och sänkta förnyingskostnader.

Kunskapsförmedling för bättre skogsförnyring

Beviljat anslag: 3,5 miljoner

Projektledare: Sverker Johansson, Skogforsk och Pelle Gemmel, SLU

Projektet ska se till att befintlig kunskap och nya rön inom skogsvårdsområdet förs ut i praktisk användning i skogsbruket. Skogforsk kommer bland annat att utbilda nyckelpersoner som har stora möjligheter att påverka resultatet av förnyring och skogsvård. Hit hör till exempel skogsvårdsentreprenörerna som idag sköter 90 procent av skogsbrukets förnyringar och röjningar och personalen på skogsplanteskolorna som varje år hanterar cirka 320 miljoner plantor.

Resultaten ska också nå andra yrkesgrupper i skogsbruket via exkursioner, handböcker, media och internet.

Miniplantor – ett nytt skogsförnyringssystem

Beviljat anslag: 2,0 miljoner kronor

Projektledare: Anders Lindström, Högskolan Dalarna

Miniplantor kan ge bättre och billigare förnyringar. Den korta odlingen gör att miniplantorna blir billigare att odla, hantera och transportera. Det krävs mindre gödsel och bekämpningsmedel, och man kan ofta undvika vinterlagring.

Projektet ska ta fram kunskap om hur man odlar miniplantor och hur de klarar sig i fält. Bland de frågor som ska utredas kan följande nämnas:

- hur påverkas plantetableringen av odlings-täthet, odlingsbehållare och odlingssubstrat?
- hur ska miniplantor vinterlagras?
- hur klarar sig miniplantorna i olika delar av landet och vid olika markberedningar?

Resultaten ska vara vägledande för tillämpning av miniplantmetoden i plantskola och fält samt för teknisk utveckling.

Kvävestatus och biomassaallokering i trädplantor – nyckelfaktorer för plantors överlevnad och tillväxt i fält

Beviljat anslag: 3,17 miljoner

Projektledare: Torgny Näsholm, SLU

Gödsling med aminosyror i stället för ammonium och nitrat kan ge effektivare näringsupptagning och mindre kväveläckage. I projektet ska olika gödslingsregimer testas. Plantor som har olika kvävestatus och rot:skott-fördelning ska sedan testas i fält. Projektet genomförs i samarbete med Holmen Skog AB och nyttjar företagets odlingsanläggningar och skogsmark för de föreslagna studierna.

Fortsatt ökad plantförsäljning 2005

Den ökade plantförsäljningen som visade sig år 2003 och 2004 har fortsatt, om än med något avmattad utveckling. År 2005 levererades 331 miljoner planter, vilket är den högsta nivån sedan 1998, visar statistik från Skogsstyrelsen.

Mer gran och mindre löv

Granen ökade till den högsta nivån sedan Skogsstyrelsens mätningar började. Samtidigt gick lövplantorna kraftigt bakåt till sin hittills lägsta nivå – endast 1,4 miljoner planter. Mängden tallplanter förändrades bara marginellt.

Levererade planter, miljoner					
	Tall	Gran	Övriga barrträd	Löv	Summa
1998	139	188	10	2,8	339
1999	124	171	8	1,8	304
2000	125	187	11	2,9	326
2001	124	172	12	3,4	311
2002	115	172	10	2,8	301
2003	119	186	11	3,1	320
2004	126	188	11	2,4	327
2005	125	194	10	1,4	331
Produktionssätt 2005					
Barrot	1%	23%	18%	61%	17%
Täckrot	99%	77%	82%	31%	83%
Härkomst 2005					
Svenskt plantagefrö	68%	50%	13%	7%	
Svenskt beståndsfrö	26%	25%	1%	3%	
Utländskt plantagefrö	0%	12%	63%	1%	
Utländskt beståndsfrö	0%	17%	6%	1%	
Ej angivet	9%	2%	18%	88%	

Björn kommenterar:

PLANTaktuellt har pratat med Björn Merckell, ansvarig för plantstatistiken vid Skogsstyrelsen.

– I fjol var skogsbruket upptaget med att röja efter Gudrun – och ändå hann man sätta ännu fler planter än året innan. Förväntade ni er inte att plantåtgången skulle minska jämfört med året innan?

– Man kanske kan tycka det, men vi har också haft en stadigt ökad areal anmäld förnyringsavverkning de senaste åren. I fjol var den rekordhög.

– Dessutom är det inte samma människor som arbetat upp det stormfällda virket som planterar. Jag kan tänka mig att en del av skogsägarna i söder inte vill vänta utan i stället få igång tillväxten i skogen efter Gudrun så snabbt som möjligt. Därför kan det ha varit mycket grönsplantering.

Samtidigt som diskussionen gick hög om att satsa mer på lövet efter stormen har vi den lägsta lövplanteringen sedan mätningarna började. Vad beror det på?

– Vi vet inte vad den låga nivån år 2005 berodde på. Blir det någon effekt av lövdiskussionen efter stormen kommer den nog att ses i årets siffror i stället.

Anmäld areal slutavverkning

2000	212 500 ha
2001	211 000 ha
2002	196 700 ha
2003	230 700 ha
2004	235 200 ha
2005	287 100 ha

Planterad björk. En allt ovanligare syn enligt Skogsstyrelsens plantstatistik. Foto: Skogforsk

